

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: УДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО
КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА НАВЧАЛЬНОЇ
ДОКУМЕНТАЦІЇ**

**Збірник
матеріалів IV-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

13-15 квітня 2022 року, м. Одеса

У Збірнику опубліковано матеріали IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації», яка проходила 13-15 квітня 2022 року на базі Одеської національної академії харчових технологій в умовах воєнного стану з причини російсько-української війни.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Богдан ЄГОРОВ	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор (Голова редакційної колегії)
Федір ТРИШИН	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник Голови редакційної колегії)
Надія ДЕЦ	директорка Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцентка
Любов ЛАНЖЕНКО	начальниця Навчального відділу НЦООП, к.т.н., доцентка
Оксана КРУЧЕК	начальниця Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцентка
Юрій КОРНІЄНКО	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦКТ, к.ф.-м.н., доцент
Валерій МУРАХОВСЬКИЙ	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Людмила РИЖЕНКО	методистка вищої категорії Навчального відділу НЦООП

Оргкомітет IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

Зважаючи на слабе використання стандартів у системі дистанційної освіти, різноманітність та якість дистанційних освітніх технологій багато в чому визначається політикою кожного конкретного навчального закладу та його фінансово-технічними можливостями. Багато ВНЗ сьогодні пропонують студентам лише електронні навчальні посібники та методичні вказівки щодо виконання контрольних завдань, оскільки не мають можливості створення навчальних відеофільмів, трансляції відеолекцій, організації відеоспостереження проведення підсумкової та проміжної атестації студентів. Водночас використання дорогих освітніх технологій неминуче тягне за собою збільшення вартості навчання у цих ВНЗ. Це зумовлює значну варіативність ціни та якості дистанційного навчання у різних вищих навчальних закладах.

Важко не погодитися з тим, що подальший розвиток систем дистанційного навчання передбачає забезпечення максимальної інтерактивності. Насправді не секрет, що навчання лише тоді стає повноцінним, коли досягається імітація реального спілкування з викладачем, – ось до цього і слід прагнути, в цьому і полягає пресперктива розвитку дистанційної освіти.

Таким чином, розвиток і вдосконалення системи вищої освіти в Україні та у світі, на нашу думку, буде здійснюватися у напрямку все більш активного використання дистанційних освітніх технологій. Дистанційні технології – це інструмент активного самостійного навчання, яке відбувається під чуйним, але не нав'язливим керівництвом з боку досвідчених викладачів. Дистанційні технології дозволяють зробити навчальний процес по-справжньому цікавим, а сприйняття навіть найскладнішого навчального матеріалу проходить набагато легше.

УДК: 378.4.018.43:316.77-049.3:37.091.212

ШЛЯХИ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ ПІДТРИМКИ ЗДОБУВАЧІВ В ПЕРІОД ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

**В.І. Соколова, Н.О. Коваленко, Т.І. Соколова,
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

У зв'язку з початком карантину та воєнного стану в Україні, останні 2 роки навчання в закладах освіти відбувається переважно в дистанційному форматі, або комбіновано. Проте, такий метод надання освітніх послуг має ряд недоліків, які впливають на якість навчання та знижують рівень освіти. Процес ускладнюється відсутністю або недостатністю доступу до мережі Інтернет, комп'ютерної техніки та програмного забезпечення учасників освітнього процесу. Виконання деяких типів робіт унеможлиблюється через відсутність доступу до лабораторного обладнання та реактивів. Все це негативно впливає на показник професійної підготовки здобувачів вищої освіти.

Незважаючи на недоліки, дистанційна освіта має ряд переваг, зокрема, можливість навчатись особам, які за станом здоров'я не можуть відвідувати заклад освіти, або живуть віддалено від нього.

Дистанційний формат освіти передбачає відео- та аудіо-зустрічі, спілкування в чатах та інших мультимедійних платформах, але може повністю виключати взаємодію між здобувачем та викладачем.

Одним із ключових завдань викладача, в межах дистанційної освіти, є комунікативна підтримка здобувачів, які знаходяться в «зоні самоосвіти». Задача викладача не лише доносити матеріал, а й надихати здобувача до самостійної роботи. Зважаючи на психологію людини, відомо, що лише, зацікавившись інформацією, особистість починає роботу над пошуком та вдосконаленням своїх знань за даною тематикою. Тому, самомотивація є рушійною силою для отримання знань в дистанційному форматі.

Для підвищення ефективності дистанційного навчання слід використовувати активні інструменти взаємодії, наприклад ділові ігри, ситуаційні задачі, командні завдання тощо. Такі завдання допоможуть здобувачам не втратити контакт між собою та з викладачем і покращить соціалізацію.

Для поліпшення навчального процесу та покращення засвоєння матеріалу, у здобувача повинен бути особистий освітній простір. Кураторам слід поспілкуватись зі студентами та їх батьками, з метою створення такого простору та можливості навчатись в комфортних умовах.

Викладачам рекомендують більше уваги приділяти систематизації та доступності навчального матеріалу, який надається, а також супроводжувати лекції ілюстративними прикладами. Така практика прискорить процес засвоєння матеріалу. Більше часу, варто приділити, для надання відповідей на запитання, а також, додаткове пояснення. Можна запропонувати декілька варіантів домашнього завдання на вибір.

Одним із найпоширеніших методів дистанційного навчання є відеоконференція, яка відбувається в режимі реального часу і дозволяє викладачу отримувати зворотній зв'язок від здобувачів, тримати зоровий контакт та відстежувати невербальні комунікативні дії. Цей метод є більш ефективним, на відміну від форуму або чату, де ускладнюється процес передачі інформації та зворотній зв'язок.

Менш розповсюдженими формами спілкування викладача зі студентами є форуми та чати, вони несуть більш приватний характер, проте вони дають можливість приєднувати файли та надавати консультацію викладача в текстовому форматі в найкоротший час. До них, також, можна віднести спілкування у соціальних мережах та месенджерах. У чатах можна використовувати функцію голосових або відео повідомлень, які можуть бути корисними для здобувачів, які не мають постійного доступу до мережі.

Зважаючи на довготривалість використання дистанційного навчання в Україні та необхідності безперервного освітнього процесу, викладачу слід шукати новітні способи комунікації зі здобувачами, в тому числі з тими, які не мають постійного доступу до мережі Інтернет, наприклад використовуючи розсилку завдань поштою, у чаті або розміщенням на форумах. Право на отримання освітньої інформації мають усі здобувачі, тому основною метою викладача повинно бути реалізація різноманітних дистанційних методів їх отримання.

	Т.О. Павлова, Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, м. Одеса І.О. Павлова, О.І. Павлов, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	
31	ВЗАЄМОДІЯ ВИКЛАДАЧА ТА ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ І.Р. Біленька, Н.А. Лазаренко	82
32	СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ШЛЯХОМ УДОСКОНАЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ ТЕХНІЧНИХ НАУК В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Н.В. Жихарєва, В.О. Когут	84
33	ПРО МОЖЛИВІСТЬ СТВОРЕННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ КНИГИ В СИСТЕМІ MOODLE Ю.С. Федченко, Н.Г. Коновенко, Є.В. Черевко	86
34	ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ БАКА- ЛАВРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 075 «МАРКЕТИНГ» У ДИСТАН- ЦІЙНІЙ ФОРМІ О.О. Голубьонкова, М.Г. Брайко, К.Ю. Соколюк	89
35	ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИКЛАДАННЯ ЗМІСТОВ- НОГО МОДУЛЯ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ» В.М. Лисюк, О.О. Фесенко, С.М. Неменуша	90
36	ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС ДИСТАН- ЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Т.В. Савченко, В.О. Кожевнікова	92
37	ТЕСТОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАТЬ ПРИ ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ: ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ В.Р. Шишлюк	94
38	КОМУНІКАЦІЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В.О. Волчок	97
39	ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У ЗАКОРДОННИХ УНІВЕРСИ- ТЕТАХ С.Н. Федосов, М.Р. Мардар	98
40	ТЕХНОЛОГІЧНІ ІНСТРУМЕНТИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАН- НЯ Ю.О. Халілова-Чуваєва, А.К. Д'яконова, Л.А. Титомир	101
41	ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДИ- СТАНЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗВО А.С.Паламарчук, О.А. Глушков	104
42	ШЛЯХИ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ ПІДТРИМКИ ЗДО- БУВАЧІВ В ПЕРІОД ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В.І. Соколова, Н.О. Коваленко, Т.І. Соколова	106
43	ЧИ Є РІЗНИЦЯ МІЖ ПОНЯТТЯМИ «ДИСТАНЦІЙНЕ НАВ- ЧАННЯ» ТА «ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ»? Г.В. Коркач, Т.А. Манолі, Т.І. Нікітчина	108